

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інтродукція та адаптація
декоративних рослин

Освітня програма Лісове господарство

Спеціалізація (за наявності) Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “ 4” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Інтродукція та адаптація декоративних рослин
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач (-і)	Доц. Бродович Р.І.
Контактний телефон викладача	+380955091448
Е-mail викладача	roman.brodovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	6 кредити, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно затвердженого розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Інтродукція та адаптація декоративних рослин» розрахована на студентів за спеціальністю 205 Лісове господарство відповідно до освітньо-професійних програм «Бакалавр», згідно з навчальним планом. Курс побудований у відповідності із загальними завданнями, які стоять перед майбутніми фахівцями даного профілю на сучасному етапі. Він є одним із нормативних курсів, який має практичну спрямованість.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою дисципліни є навчання студентів основних методам інтродукції, адаптації і натуралізації перспективних декоративних видів в лісове і садово-паркове господарство регіону Українських Карпат і прилеглих територій</p>	
4. Компетентності та результати навчання	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сучасне господарське, соціальне та еколого-економічне значення інтродукованих декоративних рослин; • Роль екологічних факторів у процесі акліматизаційного процесу інтродукованих рослин; • Біологічну стійкість та естетичну привабливість екзотичних деревних видів; • Шляхи підвищення біологічної стійкості до несприятливих умов середовища. 	

6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			30 год		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			30 год		
самостійна робота			120 год		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
6	205 Лісове господарство	3	Вибірковий		
Лекційний модуль					
Змістовий модуль 1. Інтродукція, адаптація, акліматизація деревно-кущових рослин					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання

Тема 1. Основи інтродукції та акліматизації деревно-кущових видів рослин	Лекція 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Стратегія добору рослин для інтродукції та перенесення їх в культуру	Лекція 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал та розв'язати завдання із теми	1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Специфіка інтродукційного процесу	Лекція 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал та розв'язати завдання із теми	1-5	Згідно розкладу
Тема 4. Випробовування рослин в процесі їх інтродукції	Лекція 4 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 5. Аналіз результатів інтродукції рослин	Лекція 4 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 2. Використання інтродукованих рослин у різних сферах діяльності людини					
Тема 6. Значення інтродукції для лісового господарства, фітомеліорації та озеленення	Лекція 4 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал та розв'язати завдання із теми	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Використання інтродукованих хвойних видів	Лекція 6 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Характеристика вегетативного розмноження рослин та їх гібридизація	Лекція 6 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати теоретичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичний модуль					
Практичне заняття 1 Зони інтродукційних можливостей перенесення рослин	Практичне заняття 6 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 2 Методи визначення перспективності інтродуцентів	Практичне заняття 6 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 3 Групи інтродуцентів за перспективністю	Практичне заняття 4 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу

Практичне заняття 4 Фенологічні спостереження за сезонним та онтогенетичним розвитком рослин	Практичне заняття 4 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 5 Ведення документації при інтродукції рослин	Практичне заняття 4 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 6. Значення вивчення гербаріїв в інтродукційній роботі з рослинами	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 7. Створення плану інтродукції рослин.	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу
Практичне заняття 8. Економічна та екологічна оцінка інтродукції рослин у зоні Прикарпаття	Практичне заняття 2 год.	Згідно списку літератури	Опрацювати практичний матеріал	1-5	Згідно розкладу

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку правильності розв'язання метеорологічних задач з кожної конкретної теми навчальної дисципліни. Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» - 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>У кінці семестру виводиться середнє арифметичне з отриманих оцінок, яке виставляється у 100-бальній шкалі як підстава виставити залік за підсумками роботи впродовж семестру чи написати окрему залікову роботу, яка передбачає розв'язування комплексу задач з різних тем курсу.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>З усіх основних тем курсу обов'язковим для кожного студента є контрольний зріз знань у формі письмової самостійної роботи, який оцінюється за 5-бальною шкалою. Таких тематичних зрізів проводиться за семестр шість.</p> <p>Роботи мають містити повний розв'язок з поясненнями дій і при необхідності – рисунки.</p>
Практичні заняття	<p>Практичні заняття на початку передбачають перевірку самостійно виконаних завдань, аналіз проблемних питань, які при цьому виникли. Більша частина заняття присвячується актуалізації опорних знань та розв'язуванню різних</p>

	типів задач з нової теми.
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань. Порядок та система оцінювання передбачається у робочих навчальних програмах дисципліни. Підсумкова залікова оцінка розраховуються та виставляються викладачем і оголошуються студентам на останньому практичному занятті. При семестровому контролі з навчальної дисципліни у вигляді заліку до залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною, національною (“зараховано”, “незарахован”) шкалами та шкалою ЄКТС.</p>
8. Політика курсу	
<p>Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу. Зараховуються бали, набрані при поточному оцінюванні, а саме контрольних зрізах, розв’язування задач на практичному занятті. При цьому обов’язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Пропуски чи запізнення на заняття не звільняють від написання тематичних зрізів знань у письмових робіт.</p> <p>Не допускаються списування та несвоєчасне виконання поставлених завдань для самостійного опрацювання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше навчального матеріалу.</p>	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сікура Й.Й., Капустян В.В. Інтродукція рослин (її значення для розвитку цивілізації, ботанічної науки та збереження біорізноманіття рослинного світу). – К.: Фітосоціоцентр, 2003. – 280с. 2. Кохно Н.А., Курдюк А.М. Теоретические основы и опыт интродукции древесных растений в Украине. – К.: Наук. думка, 1994. – 185с. 3. Кохно М.А., Кузнецов С.І. Методичні рекомендації щодо добору дерев та кущів для інтродукції в Україні. – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 48с. 4. Русанов Ф.Н. Основные понятия по интродукции растений и некоторые ее примеры // Тр. Ботан. сада Ан УзССР. – 1954. – Вып. 4. – С. 53-85. 5. Базилевская Н.А. Теории и методы интродукции растений. – М.: Изд. Моск. ун-та, 1964. –131с. 6. Лапин П.И., Сиднева С.В. Оценка перспективности интродукции древесных растений по данным наблюдений // Опыт интродукции древесных растений. – М., 1973. – С. 7-67. 7. Базилевская Н.А., Мауринь А.М. Интродукция растений: история и методы отбора исходного материала. – Рига: Изд. Латв. ун-та, 1982. – 103с. 8. Кормилицин А.М. Методические рекомендации по подбору деревьев и кустарников для интродукции на юге СССР. – Ялта, 1977. – 30 с. 9. Гурский А.В. Основные итоги интродукции древесных растений в СССР. – М.-Л.: Изд. АН СССР, 1957. – 303 с. 10. Нестерович Н.Л. Акклиматизация древесных растений в зеленом строительстве и лесном хозяйстве Белорусской ССР. – Минск: Изд. АН БССР, 1950. – 175 с. 	

Викладач _____ Бродович Р.І.